

Üniversite Öğrencileri Arasında Suç Korkusunun Araştırılması ve Siber Zorbalık Mağduriyetinin Değerlendirilmesi ve Korunmaya Yönelik Öneriler

Nur İzel Akçöltekin, Buse Sabiha Bozaslan***

Öz: Günümüz dijital çağında bireyler sadece fiziksel dünyada değil, siber ortamda da suç korkusu ve mağduriyet yaşamaktadır. Üniversite öğrencileri, dijital çağın etkisiyle suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyeti gibi sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Özellikle çevrimiçi platformların yaygın kullanımı, öğrencilerin siber zorbalığa uğrama riskini artırırken, suç korkusu da fiziksel ve dijital ortamlarda güvenlik kaygılarını tetiklemektedir. Bu çalışma, Üsküdar Üniversitesi Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü doktora, yüksek lisans, Adli Bilimler lisans ve Otopsi Yardımcılığı ön lisans programlarında eğitim gören 250 öğrenci arasında suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyeti düzeylerini incelemeyi, bu iki değişken arasındaki ilişkileri anlamaya ve korunmaya yönelik öneriler sunmayı amaçlamaktadır. Demografik bilgiler ve geçerlilik güvenilirlik çalışmaları yapılmış ölçekler aracılığıyla nicel veri toplama yöntemi kullanılmıştır. Suç Korkusu Ölçeği (SKÖ), Suça Maruz Kalma Risk Algısı Ölçeği (SMRAÖ), Siber Zorbalık ve Mağduriyet Ölçeği (SZMÖ) ve Siber Zorbalığa İlişkin Duyarlılık Ölçeği (SZDÖ) kullanılmıştır. Değişkenlerin dağılımını belirlemek amacıyla tanımlayıcı istatistikler hesaplanmıştır. Normal dağılım gösteren değişkenler için parametrik testler (bağımsız örneklem t-testi ve ANOVA), normal dağılım göstermeyen değişkenler için ise non-parametrik testler (Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis H) uygulanmıştır. Gruplar arası farklılıklar post-hoc analizlerle incelenmiştir. Çalışmada kadın öğrencilerin suç korkusu düzeyleri erkeklere göre daha yüksek tespit edilmiştir. Suç korkusu ile suça maruz kalma risk algısı arasında güçlü ve pozitif bir ilişki tespit edilmiştir. Siber zorbalığa ilişkin duyarlılık düzeyi arttıkça suç korkusunun azaldığı gözlemlenmiştir. Öğrencilerin sosyal medya kullanım süreleri arttıkça siber zorbalık mağduriyet düzeylerinin de yükseldiği belirlenmiştir. Çoklu doğrusal regresyon analizine göre, suç korkusunu en çok etkileyen faktörler arasında cinsiyet (kadın olmak) ve siber zorbalık mağduriyeti öne çıkmaktadır. Bu çalışma, suç mağduriyetine ilişkin risk faktörlerinin belirlenmesi, güvenlik stratejilerinin geliştirilmesi ve dijital ortamda işlenen suçlara yönelik adli yaklaşımların geliştirilmesi için bir çerçeve sunmaktadır. Bu çalışma, üniversite öğrencileri arasında suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyetinin yaygınlığını ortaya koymakta ve bu sorunlarla etkin şekilde başa çıkabilmek için korunma stratejilerine yönelik öneriler sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Suç Korkusu, Üniversite öğrenciler, Mağduriyet, Siber Zorbalık, Suç Önleme

* Nur İzel Akçöltekin, Yüksek Lisans Öğrencisi, Üsküdar Üniversitesi, nurizelakcoltekin@gmail.com, ORCID: 0009-0001-7046-8114

** Buse Sabiha Bozaslan, Dr. Öğr. Üyesi, Üsküdar Üniversitesi, busebozaslanmail.com, ORCID: 0000-0003-0570-7067

Crime Prevention Strategies Associated with Investigating Fear of Crime and Assessing Cyberbullying Victimization Among University Students

Nur İzel Akçöltekin, Buse Sabiha Bozaslan***

Abstract: In today's digital age, individuals experience fear of crime and victimization not only in the physical world but also in the cyber environment. University students face challenges such as fear of crime and cyberbullying victimization due to the impact of the digital age. The widespread use of on-line platforms increases the risk of cyberbullying, while fear of crime triggers security concerns in both physical and digital environments. This study aims to examine the levels of fear of crime and cyberbullying victimization among 250 students enrolled in doctoral, master's, undergraduate Forensic Science, and associate degree Autopsy Assistant programs at Üsküdar University Institute of Addiction and Forensic Sciences. Additionally, it seeks to explore the relationship between these two variables and provide recommendations for protection. Quantitative data were collected through demographic information and validated scales. The Fear of Crime Scale (FCS), the Risk Perception of Exposure to Crime Scale (RPECS), the Cyberbullying and Victimization Scale (CBVS), and the Cyberbullying Sensitivity Scale (CSS) were utilized. Descriptive statistics were calculated to determine the distribution of variables. Parametric tests (independent sample t-test and ANOVA) were applied for normally distributed variables, while non-parametric tests (Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis H) were applied for variables that did not show normal distribution. Differences between groups were examined through post-hoc analyses. The study found that female students exhibited higher levels of fear of crime compared to male students. A strong and positive relationship was identified between fear of crime and the perception of risk of exposure to crime. It was observed that as sensitivity to cyberbullying increased, fear of crime decreased. Additionally, increased social media use was associated with higher levels of cyberbullying victimization. According to multiple linear regression analysis, gender (being female) and cyberbullying victimization were identified as the most influential factors affecting fear of crime. This study provides a framework for identifying risk factors related to crime victimization, developing security strategies, and establishing forensic approaches to crimes committed in digital environments. It reveals the prevalence of fear of crime and cyberbullying victimization among university students and offers recommendations for prevention strategies to effectively address these issues.

Key Words: Fear of Crime, University students, Victimization, Cyberbullying, Crime Prevention

Giriş

Suç, insanlık tarihinin ilk günlerinden bu yana varlığını sürdüren ve toplumların karşı karşıya olduğu en önemli sosyal problemlerden biridir. Suç, toplumsal düzenin korunması amacıyla belirlenen normlara aykırı eylemler olarak tanımlanmakta ve önemli bir sosyal problem halini almıştır (Burkay, 2008). Suç olgusu, çeşitli bilim dallarının inceleme alanına girmiştir. Bireylerin suç olgusuna dair algıları, genellikle kişisel deneyimler, çevresel faktörler ve medyanın etkisiyle şekillenmektedir (Cohen ve Felson, 1979). Bireylerin suça ilişkin algıları ve suçu algılama biçimleri, maruz kalınan bilgi ve deneyimlere göre şekillenmektedir. Suç algısının yoğunluğu, suç korkusunu artırabilir; bu durum ise bireylerin yaşam kalitesini doğrudan etkilemektedir (Karasu, 2017). TDK'ya göre korku, “tehlike ya da kötü bir durumla karşılaşma düşüncesinin doğurduğu kaygı, üzüntü” olarak tanımlanmaktadır (TDK,2011). Suç korkusu, Ferraro'ya (1995) göre, bireylerin suç mağduru olma olasılığına karşı geliştirdiği bilişsel ve duygusal tepkileri kapsamaktadır. Suç korkusu, sosyal, demografik, çevresel ve medyatik faktörlere bağlı olarak değişebilmektedir (Hale, 1996). Suç korkusu kavramı, özellikle dezavantajlı gruplar arasında daha yaygın olarak görülmektedir. Kadınlar, yaşlılar ve gençler gibi gruplar, fiziksel veya duygusal zarar görme korkusu nedeniyle suç korkusunu daha yoğun hissedebilirler (Çardak, 2016). Suç korkusu, çoğu zaman doğrudan bir mağduriyet yaşanmaksızın da ortaya çıkabilmekte; medya aracılığıyla yayılan suç haberleri, sosyal çevreden duyulan olaylar ve kişisel güvenlik hissi gibi faktörler bu korkuyu besleyebilmektedir (Karasu, 2017). Bireylerarası şiddetin bir türü olan zorbalık, güç dengesizliği bulunan ilişkilerde güçlü tarafın daha zayıf veya savunmasız tarafa kasıtlı ve tekrar eden saldırgan davranışları olarak tanımlanmaktadır (Maviş, 2021; Olweus, 1991). Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte bu geleneksel zorbalık biçimi dijital ortama taşınmış ve siber zorbalık olarak adlandırılan yeni bir boyut kazanmıştır. Siber zorbalık, dijital platformlarda bireylere zarar vermek amacıyla gerçekleştirilen tehdit, hakaret ve aşağılayıcı içerik paylaşımı gibi davranışları içermektedir (Cornish ve Clarke, 1986). Bu eylemlere maruz kalma durumu ise siber zorbalık mağduriyeti olarak adlandırılmakta olup özellikle genç nüfus arasında giderek yaygınlaşan bir sorun haline gelmiştir (Uluçay ve Melek, 2017). Geleneksel zorbalıktan farklı olarak, mağdurlar için sürekli bir tehdit oluşturmakta ve bu durum, bireylerin sadece dijital ortamda değil, fiziksel dünyada da güvensizlik hissetmesine neden olmaktadır (Shariff, 2005).

Literatürde yapılan çalışmalar, üniversite öğrencileri arasındaki suç korkusunun sosyal kırılganlık, cinsiyet ve geçmiş mağduriyet deneyimleri gibi değişkenlerden etkilendiğini göstermektedir (Gökulu, 2011). Özellikle kadın öğrencilerin, erkeklere kıyasla daha yüksek düzeyde suç korkusu bildirdikleri sıkça vurgulanmıştır (Gökulu, 2011). Diğer taraftan, üniversite gençliği arasında siber zorbalık vakalarının oldukça yüksek oranlarda görüldüğü tespit edilmiştir (Dursun ve ark.,

2020). Bu grubun geniş çapta dijital teknoloji kullanması, onları çevrimiçi zorbalığa karşı savunmasız kılmakta ve siber zorbalık mağduriyetini yaygınlaştırmaktadır. Nitekim yapılan araştırmalar, üniversite öğrencileri arasında siber zorbalık mağduriyetinin ciddi boyutlara ulaştığını ve kadın öğrencilerin çevrimiçi platformlarda erkeklere göre daha sık mağdur olduğunu ortaya koymaktadır (Dursun ve ark., 2020). Zorbalık mağduru olma deneyiminin, bireylerin genel güvenlik algılarını olumsuz etkileyebileceği de bilinmektedir. Mağduriyet hipotezine göre suç içerikli bir saldırıya maruz kalan bireylerin ilerleyen dönemlerde suç korkusu seviyeleri belirgin biçimde yükselmektedir (Franklin ve ark., 2008).

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerinin suç korkusu düzeyleri ve siber zorbalık mağduriyetine maruz kalma durumları arasında belirli bir ilişki bulunmaktadır. Özellikle, siber zorbalık mağduru olan öğrencilerin suç korkusu düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan öğrencilerin çoğunluğu, çevrimiçi ortamlarda maruz kaldıkları taciz veya tehdit gibi durumların fiziksel dünyadaki güvenlik algılarını da olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Bulgular, özellikle kadın öğrencilerin suç korkusu düzeylerinin erkeklere kıyasla daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur. Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencileri arasında suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyetinin düzeylerini inceleyerek, bu iki kavram arasındaki ilişkiyi ortaya koymak ve suç önleme stratejileri bağlamında korunmaya yönelik öneriler sunmaktır.

Gereç ve Yöntemler

Bu araştırma, geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmış ölçekler kullanılarak nicel yöntemle gerçekleştirilmiştir. Örneklem seçiminde kolayda örnekleme yöntemi kullanılmıştır. G Power analizine göre korelasyon analizleri için minimum 196, faktör analizleri için ise en az 107 kişilik bir örneklem büyüklüğüne ihtiyaç duyulduğu belirlenmiştir. Araştırmanın amacı doğrultusunda, Üsküdar Üniversitesi Bağımlılık ve Adli Bilimler Enstitüsü'ne bağlı yüksek lisans ve doktora öğrencileri ile Adli Bilimler lisans ve Otopsi Yardımcılığı ön lisans programlarında eğitim gören çalışmaya gönüllü olarak katılmayı kabul eden 250 öğrenci örneklem olarak seçilmiştir. Etik ilkeler doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmada, Üsküdar Üniversitesi Girişimsel Olmayan Araştırmalar Etik Kurulu tarafından gerçekleştirilen toplantıda etik kurul onayı almıştır (Etik Kurul Onay No: 61351342/020-910). Yalnızca bilgilendirilmiş onam veren bireyler tamamen gönüllülük esasına dayalı olarak araştırmaya dahil edilmiştir. Veri toplama sürecinde geleneksel anket yöntemi tercih edilmiş, katılımcılara ilk olarak araştırmacı tarafından hazırlanan beş soruluk demografik bilgi formu sunulmuştur. Bu formun ardından, öğrencilerin Suç Korkusu, Suça Maruz Kalma Risk Algısı, Siber Mağduriyet ve Siber Zorbalık deneyimlerini değerlendiren ölçekler uygulanmıştır. Veriler SPSS 26.0 Paket programında analiz edilmiştir. Tanımlayıcı test istatistikleri için; ör-

neklem büyüklüğü (n), yüzde (%), ortalama ($\bar{x}$), standart sapma (ss), en yüksek / en düşük değer (Maks./Min.), mod ve medyan verilerine bakılmıştır (Güriş ve Turanlı, 2018). Test ve normal dağılım koşulunu sağlayan değişkenler ikili karşılaştırmalarda bağımsız örneklem t testi; ikiden fazla kategorili karşılaştırmalarda ise ANOVA test istatistiği; test ve normal dağılım koşulunu sağlamayan değişkenler için ise ikili karşılaştırmalarda Mann-Whitney U testi; ikiden fazla kategorili karşılaştırmalarda Kruskal-Wallis H test istatistiği kullanılmıştır (Pallant, 2002). Çoklu karşılaştırmalar için Post hoc analizi yapılmıştır (Tabachnick ve Fidell, 2013). Parametrik korelasyonlarda Pearson, parametrik olmayan korelasyonlarda ise Spearman's rho katsayısına başvurulmuştur. Korelasyon katsayısı 0,10 ila 0,29 ise düşük, 0,30 ila 0,49 ise orta ve 0,50'nin üstündeyse yüksek derecede korelasyon olduğu kabul edilmiştir (Büyüköztürk ve ark., 2008). Çoklu doğrusal regresyon analizinde enter metodu benimsenmiştir (George, 2020). Ölçeklerin güvenilirlik sonuçları için Cornbach's Alfa katsayısına (α) bakılmış olup (Pallant, 2002), ölçeklere ilişkin güvenilirlik katsayıları EK-1'de gösterilmiştir.

Suç Korkusu Ölçeği (SKÖ)

Ferraro (1995) tarafından geliştirilmiş ve Kul (2009) tarafından Türkçeye uyarlanmış olan "Suç Korkusu Ölçeği" kullanılmıştır. Ferraro (1995), bu ölçeğin güvenilirlik açısından alfa katsayısının 0.90 olduğunu belirtmektedir. Bu çalışma kapsamında yapılan analizlerde, ölçeğin güvenilirlik değeri 0.91 olarak saptanmıştır.

Suçta Maruz Kalma Risk Algısı Ölçeği (SMRAÖ)

Ferraro (1995) tarafından geliştirilen ve Kul (2009) tarafından Türkçeye uyarlanan "Suç Mağduriyeti Risk Algısı Ölçeği" Suç Mağduriyeti Risk Algısını ölçmek amacıyla, kullanılmıştır. Ferraro (1995), bu ölçeğin güvenilirlik katsayısını .87 olarak belirlemiştir. Kul'un (2009) gerçekleştirdiği uyarlama çalışmasında ise güvenilirlik alfa katsayısı .94 olarak saptanmıştır. Ölçeğin toplam varyans açıklama oranı %77'dir ve ölçek 11 maddeden oluşmaktadır.

Siber Zorbalık ve Mağduriyet Ölçeği (SZMÖ)

Çetin, Yaman ve Peker (2011) tarafından geliştirilen bu ölçek, bireylerin siber zorbalık (SZÖ) ve siber mağduriyet (SMÖ) deneyimlerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, her biri 22 sorudan oluşan iki paralel formdan meydana gelmektedir ve siber dilsel zorbalık/mağduriyet, kimliği gizleme ve siber sahtecilik olmak üzere üç alt boyut içermektedir. Güvenirlik analizlerinde, SMÖ'nün iç tutarlılık katsayısı .89 olarak bulunmuştur. Ayrıca, SMÖ'nün alt boyutlarına ilişkin iç tutarlılık katsayıları, siber sahtecilik için .86, siber dilsel zorbalık için .80 ve kimliği gizleme için .68 olarak tespit edilmiştir. SZÖ'nün iç tutarlılık katsayısı da .89'dur. SZÖ

alt boyutlarının iç tutarlılık katsayıları ise siber sahtecilik için .83, siber dilsel zorbalık için .81 ve kimliği gizleme için .69 olarak belirlenmiştir.

Siber Zorbalığa İlişkin Duyarlılık Ölçeği (SZDÖ)

Genç Yetişkin Formu, Arıca, Avcu, Topçu ve Tutlu (2020) tarafından madde-tepki kuramı doğrultusunda 18-26 yaş grubu için geliştirilmiştir. Yedi maddeden oluşan ölçeğin, geçerlik çalışması yapılmıştır. Ölçeğin norm çalışması yapılmadığı için kesme puanı bulunmamaktadır.

Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin %80,8'i kadın, %19,2'si erkektir. Katılımcıların büyük çoğunluğu, adli bilimler ve otopsi yardımcılığı gibi alanlarda eğitim alırken, %10,8'lik bir kesim yüksek lisans ve doktora öğrencisidir. Instagram (%27,3), YouTube (%25,3) ve Twitter (%17,6) en yaygın kullanılan platformlar arasında yer alırken, TikTok ve Snapchat gibi uygulamalara da belli bir kullanıcı kitlesi tarafından ilgi gösterilmektedir. Katılımcıların sosyal medya kullanım süresi, ortalama 4 ± 2 saat olarak belirlenmiş olup, en sık belirtilen kullanım süresi 3 saattir. Bu da çoğu katılımcının sosyal medya kullanım süresinin 2 ile 6 saat arasında olduğunu göstermektedir. Katılımcıların yaş ortalaması 21 ± 5 olup, medyan yaş değeri de 21'dir.

Öğrencilerin cinsiyetine göre suç korkusu ölçek ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($t=5,876$, $p<0,001$). Kadınların suç korkusu düzeyi ($\bar{x}=39,6$), erkeklerin suç korkusundan ($\bar{x}=29,3$) daha yüksektir ve bu farklılık istatistiksel olarak anlamlıdır ($p<0,001$). Cinsiyet ile suç korkusu arasında orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-0,321$, $p<0,05$).

Katılımcıların öğrenim gördüğü bölüme göre suç korkusu ölçek ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1,994$, $p>0,05$). Öğrenim görülen bölüme göre suç korkusu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($r=0,071$, $p>0,05$).

Kullanılan sosyal medya platformuna göre suç korkusu ölçek ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($F=27,072$, $p<0,001$). Farklılığın hangi kategoriden kaynaklandığını anlamak için post hoc analizi yapılmıştır. Telegram kullanan katılımcıların, diğer sosyal medya platformlarını kullananların suç korku düzeylerinden istatistiksel olarak farklılık oluşturacak düzeyde daha düşük olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$).

Yaş ile suç korkusu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon tespit edilmemiştir ($r=0,011$, $p>0,05$).

Sosyal medya kullanım süresi ile suç korkusu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($r=0,050$, $p>0,05$).

Öğrencilerin cinsiyetine göre suça maruz kalma risk algısı ölçek ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($t=5,722$, $p<0,001$). Kadınların algıladıkları suç risk düzeyi ($\bar{x}=35,6$), erkeklerin algıladığı suç risk düzeyinden ($\bar{x}=26,6$) daha yüksektir ve bu farklılık istatistiksel olarak da anlamlıdır ($p<0,001$). Cinsiyet ile suça maruz kalma risk algısı ölçeği arasında orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=-0,345$, $p<0,05$).

Katılımcıların öğrenim gördüğü bölüme göre suça maruz kalma risk algısı ölçek ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($F=1,589$, $p>0,05$). Öğrenim görülen bölüme göre suça maruz kalma risk algısı arasında bir ilişki tespit edilmemiştir ($r=0,071$, $p>0,05$).

Kullanılan sosyal medya platformuna göre suça maruz kalma risk algısı ölçek ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($F=31,306$, $p<0,001$). Post hoc analizine göre Telegram ve Facebook kullanan katılımcıların, diğer sosyal medya platformlarını kullananların algıladıkları suça maruz kalma risk düzeylerinden istatistiksel olarak farklılık oluşturacak düzeyde daha düşük olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Suça maruz kalma risk algı düzeyi ortalamalarına bakıldığında; Twitter ($\bar{x}=35,0$), Snapchat ($\bar{x}=34,9$), TikTok ($\bar{x}=34,9$), Youtube ($\bar{x}=33,7$), Instagram ($\bar{x}=33,6$), Facebook ($\bar{x}=31,8$) ve Telegram ($\bar{x}=31,5$) büyükten küçüğe doğru sıralandığı görülmektedir.

Yaş ile suça maruz kalma risk algısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon tespit edilmemiştir ($r=0,053$, $p>0,05$).

Sosyal medya kullanım süresi ile suça maruz kalma risk algısı arasında düşük ve pozitif yönlü istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki belirlenmiştir ($r=0,126$, $p<0,05$). Sosyal medyayı kullanım süresi arttıkça, araştırmaya katılan öğrencilerin suça maruz kalma risk algısı da artmaktadır.

Siber zorbalık mağduriyeti ölçeği ile katılımcıların siber zorbalığa maruz kalma deneyimleri ölçülmüştür. Öğrencilerin cinsiyetine göre siber zorbalığa maruz kalma ölçeği ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık yoktur ($U=4565,00$, $p>0,05$). Kadınların siber zorbalığa maruz kalma ölçek ortalaması $\bar{x}=33,0$ olup, erkeklerin ölçek ortalamasından ($\bar{x}=34,7$) daha düşüktür, ancak bu istatistiksel olarak anlamlı değildir. Cinsiyet ile siber zorbalığa maruz kalma ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur ($r=0,040$, $p>0,05$).

Katılımcıların öğrenim gördüğü bölüme göre siber zorbalığa maruz kalma ölçeği ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık vardır ($KW=11,560$, $p<0,05$). Siber zorbalığa maruz kalma ölçeği ile öğrenim görülen bölüm arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki bulunmuştur ($r=0,161$, $p<0,05$).

Kullanılan sosyal medya platformuna göre siber zorbalığa maruz kalma ölçek ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir ($F=9,555$, $p<0,001$). Farklılığın hangi kategoriden kaynaklandığını anlamak için post hoc analizi yapılmıştır. Telegram kullanan katılımcıların siber zorbalığa maruz kalma ölçek ortalaması; TikTok, Snapchat, Instagram, Twitter ve Youtube kullananlardan; Facebook kullananların siber zorbalığa maruz kalma ölçek ortalaması; Tik-

Tok, Telegram, Snapchat, Instagram, Twitter ve Youtube kullananlardan istatistiksel olarak anlamlı farklılık oluşturacak düzeyde daha yüksektir ($p<0,05$).

Yaş ile siber zorbalığa maruz kalma ölçeği arasında pozitif yönlü, düşük düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon tespit edilmemiştir ($r=0,232$, $p<0,001$). Yaş arttıkça, siber zorbalığa maruz kalma ölçek puanları da artmaktadır.

Sosyal medya kullanım süresi ile siber zorbalığa maruz kalma ölçeği arasında pozitif yönlü, zayıf ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($r=0,105$, $p<0,05$). Sosyal medya kullanım süresi arttıkça siber zorbalığa maruz kalma ölçek skoru artmaktadır.

Öğrencilerin cinsiyetine göre siber zorbalık ölçeği ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir ($U=3831,0$, $p<0,05$). Erkeklerin siber zorbalık ölçek ortalaması $\bar{x}=30,5$ olup, kadınların ölçek ortalamasından ($\bar{x}=27,1$) daha yüksektir ve bu farklılık istatistiksel olarak da anlamlıdır. Cinsiyet ile siber zorbalığa maruz kalma ölçeği arasında zayıf düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($r=0,144$, $p<0,05$).

Katılımcıların öğrenim gördüğü bölüme göre siber zorbalığa maruz kalma ölçeği ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($KW=0,330$, $p>0,05$). Siber zorbalık ile öğrenim görülen bölüm arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki yoktur ($r=0,001$, $p<0,05$).

Kullanılan sosyal medya platformuna göre siber zorbalık ölçek ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık belirlenmiştir ($F=4,209$, $p<0,001$).

Yaş ile siber zorbalık ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon bulunmamıştır ($r=0,007$, $p>0,05$).

Sosyal medya kullanım süresi ile siber zorbalık ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($r=-0,027$, $p>0,05$).

Öğrencilerin cinsiyetine göre siber zorbalığa ilişkin duyarlılık ölçek ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($t=2,998$, $p<0,05$). Kadınların siber zorbalığa ilişkin duyarlılık ölçek ortalaması $\bar{x}=17,8$ olup, erkeklerin ölçek ortalamasından ($\bar{x}=16,2$) daha yüksektir ve bu farklılık istatistiksel olarak da anlamlıdır. Cinsiyet ile siber zorbalığa ilişkin duyarlılık ölçek arasında zayıf düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($r=-0,162$, $p<0,05$).

Katılımcıların öğrenim gördüğü bölüme göre siber zorbalığa ilişkin duyarlılık ölçeği ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir ($F=2,663$, $p<0,05$).

Siber zorbalığa ilişkin duyarlılık ölçeği ile öğrenim görülen bölüm arasında zayıf düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon tespit edilmiştir ($r=0,143$, $p<0,05$).

Kullanılan sosyal medya platformuna göre siber zorbalığa ilişkin duyarlılık ölçek ortalamalarında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($F=6,145$, $p<0,001$). Post-hoc analizine göre; Instagram kullanan öğrencilerin siber zorbalığa ilişkin duyarlılık ölçek ortalaması ($\bar{x}=17,3$), Tiktok ($\bar{x}=17,6$), Telegram ($\bar{x}=17,9$), Snapchat ($\bar{x}=18,0$), Facebook ($\bar{x}=17,9$), Twitter ($\bar{x}=17,6$) ve

YouTube ($\bar{x}=17,6$) kullananlardan istatistiksel olarak anlamlı farklılık oluşturacak düzeyde daha düşüktür.

Yaş ile siber zorbalığa ilişkin duyarlılık ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon bulunamamıştır ($r=0,094$, $p>0,05$).

Sosyal medya kullanım süresi ile siber zorbalığa ilişkin duyarlılık ölçeği arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki vardır ($r=0,191$, $p<0,05$). Sosyal medya kullanım süresi arttıkça, öğrencilerin siber zorbalığa ilişkin duyarlılıkları da artmaktadır.

Tartışma

Bu araştırmada üniversite öğrencileri arasında suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyeti arasındaki ilişkiler kapsamlı istatistiksel analizler kullanılarak incelenmiştir. Katılımcıların sosyodemografik özellikleri ile suç korkusu, siber zorbalığa ilişkin duyarlılık düzeylerini ve siber zorbalığa maruz kalma durumları arasındaki ilişkileri değerlendirmeye olanak sağlamıştır. Elde edilen bulgular, suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyeti arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Araştırma kapsamında incelenen en önemli değişkenlerden biri cinsiyet olmuştur. Araştırma bulgularına göre, kadın katılımcıların suç korkusu düzeyleri, erkek katılımcılara kıyasla istatistiksel olarak anlamlı ölçüde daha yüksek bulunmuştur. Bu bulgu, toplumsal cinsiyet rollerinin suç korkusu üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. Literatürde de sıklıkla vurgulanan bu durum, kadınların toplumsal cinsiyet rolleri nedeniyle daha fazla savunmasızlık algısı yaşadığı ve bunun suç korkusunu artırdığı görüşüyle örtüşmektedir (Ferraro, 1995; Keith ve Martin, 2005; Odacı ve Berber Çelik, 2018). Özellikle kadın katılımcılar, cinsel saldırı ve öldürülme gibi suçlardan daha fazla korktuklarını ifade etmiş, ancak bu suçlara maruz kalma risklerini nispeten daha düşük olarak değerlendirmişlerdir. Bu bulgu, Ferraro'nun (1995) anket çalışmalarında elde ettiği sonuçlarla benzerlik göstermektedir. Suç korkusu literatürde şemsiye bir kavram olarak ele alınmakta olup, bireylerin suça maruz kalma korkusunu, suça ilişkin genel kaygılarını ve güvensizlik hissini içeren geniş bir çerçevede değerlendirilmektedir (Ferraro, 1995; Warr ve Ellison, 2000). Araştırma bulguları, kadın katılımcıların suç korkusunu daha yoğun deneyimlediğini ve bu korkunun temelinde fiziksel ve cinsel saldırıya uğrama endişelerinin yer aldığını göstermektedir. Ancak, suç korkusunun yalnızca doğrudan mağduriyetle ilişkili olmadığını, sosyal çevre ve dijital medya kullanımı gibi faktörlerden de etkilendiği görülmektedir (Talu ve Avcı, 2019). Siber zorbalık mağduriyetinin suç korkusu üzerindeki etkisi de çalışmanın önemli bir bulgusudur. Kadın katılımcılar, siber zorbalığa daha fazla maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Bu durum, kadınların dijital ortamda daha fazla hedef alındığını ve siber zorbalığa karşı daha savunmasız olduklarını göstermektedir (Arıca, 2009; Odacı ve Berber Çelik, 2018). Siber zorbalığa maruz kalma açısından cinsiyetler

arasında anlamlı bir fark bulunmamış olsa da, erkeklerin siber zorbalık uygulayıcısı olarak daha fazla yer aldığı tespit edilmiştir (Li, 2007; Yiğit ve Seferoğlu, 2019). Sosyal medya kullanımının suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyeti üzerindeki etkisini ortaya koymaktadır. Katılımcıların günlük sosyal medya kullanım süreleri ile suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyeti arasında pozitif yönlü anlamlı ilişkiler bulunmuştur. Sosyal medya kullanım süresi arttıkça, öğrencilerin siber zorbalık mağduriyetine daha fazla maruz kaldıkları belirlenmiştir. Bu bulgu, literatürdeki benzer araştırmalarla da uyumludur (Smith ve ark., 2008; Özdemir ve Akar, 2011).

Sosyal medya platformlarının suç korkusu düzeyleri üzerinde farklı etkiler yaratabildiğini göstermektedir. Özellikle Telegram gibi daha güvenli ve kapalı sistemlere sahip platformların, suç korkusunu daha düşük seviyelerde tuttuğu belirlenmiştir. Instagram, TikTok ve YouTube gibi geniş kitlelere hitap eden platformlarda, siber zorbalık mağduriyetinin daha yüksek olmasına rağmen duyarlılık düzeylerinin daha düşük olduğu görülmüştür. Bu durum, bireylerin çevrimiçi ortamda maruz kaldıkları tehditleri nasıl algıladıkları ve bu tehditlere verdikleri tepkiler ile doğrudan ilişkilidir (Smith ve ark., 2008; Li, 2007). Suç korkusu ile suça maruz kalma risk algısı arasında yüksek düzeyde pozitif bir ilişki bulunmasıdır. Regresyon analizleri, suça maruz kalma risk algısının suç korkusu üzerinde anlamlı bir etkisi olduğunu göstermiştir. Bu bulgu, bireylerin kendilerini daha fazla risk altında hissetmelerinin suç korkularını artırdığını ortaya koymaktadır. Ayrıca, siber zorbalık mağduriyetine ilişkin duyarlılık ile suç korkusu arasında pozitif yönlü ve orta derecede bir ilişki bulunmuştur. Siber zorbalığa daha fazla duyarlılık gösteren bireylerin suç korkularının da artış gösterdiği saptanmıştır (Peker ve ark., 2012). Araştırmamız, sosyo-demografik değişkenlerin, suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyeti üzerindeki etkilerini anlamak açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır. Özellikle cinsiyetin suç korkusu üzerindeki etkisi, toplumsal cinsiyet rollerinin yeniden değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Sosyal medya kullanım süresi ve tercih edilen platformların, suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyeti üzerindeki etkilerinin daha detaylı araştırılması, gelecekteki çalışmalar için önemli bir araştırma alanı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç

Bu çalışma, üniversite öğrencileri arasında suç korkusu, suça maruz kalma risk algısı ve siber zorbalık mağduriyeti gibi olguların birbirleriyle olan ilişkilerini kapsamlı bir şekilde incelemiştir. Araştırma, bu değişkenlerin sosyodemografik faktörlerle ilişkisini değerlendirerek, dijital dünyada karşılaşılan tehditlerin yalnızca çevrimiçi yaşamı değil, aynı zamanda bireylerin günlük güvenlik algılarını da etkilediğini ortaya koymuştur. Araştırmanın yapılma amacı, adli bilimler öğrencilerinin suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyeti konularına karşı farkındalıklarını

nın, diğer öğrencilere kıyasla farklılık gösterip göstermediğini değerlendirmektedir. Adli bilimler öğrencileri, suç ve mağduriyet konularını derslerinde detaylı olarak işlemeleri ve bu konularla doğrudan temas halinde olmaları nedeniyle, suç korkusu ve mağduriyet algılarında diğer öğrencilere kıyasla belirgin farklılıklar gösterebilirler. Bu kapsamda, Adli Bilimler Kompleksi'nde bu çalışmaya katılmak isteyen katılımcılar gönüllülük esasına dayalı olarak araştırmaya dahil edilmiştir. Bu araştırmada kullanılan örneklem türü, kolayda örnekleme yöntemidir. Çünkü katılımcılar, araştırmaya gönüllülük esasına dayalı olarak katılmış ve özellikle adli bilimler öğrencileri tercih edilmiştir.

Kadın katılımcıların suç korkusu düzeylerinin erkeklere kıyasla istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek bulunması yer almaktadır. Bu durum, toplumsal cinsiyet rollerinin etkisiyle kadınların fiziksel ve dijital güvenlik tehditlerine karşı daha hassas olduklarını göstermektedir. Özellikle cinsel saldırı ve öldürülme gibi ciddi suçlardan endişe duyulmasına rağmen, kadınlar bu suçlara maruz kalma olasılıklarını daha düşük değerlendirmektedirler. Bir diğer önemli bulgu, sosyal medya kullanım süresi ile siber zorbalık mağduriyeti arasında pozitif yönlü güçlü bir ilişkinin tespit edilmesidir. Daha uzun süre sosyal medya kullanan bireylerin, siber zorbalığa daha fazla maruz kaldığı ve dijital dünyadaki anonim hesapların bu tür tehditleri artırdığı görülmüştür. Cinsiyetin siber zorbalık mağduriyeti üzerindeki etkisi anlamlı bulunmamakla birlikte, erkeklerin siber zorbalık uygulayıcısı olarak daha sık yer aldığı belirlenmiştir. Araştırma sonuçları ayrıca, sosyal medya kullanım süresinin artmasının bireylerin siber zorbalık mağduriyetine daha fazla maruz kalmasına neden olduğunu göstermektedir. Sosyal medya platformları arasındaki farklılıkların da bu süreci etkilediği görülmektedir. Telegram gibi daha güvenli platformları kullanan bireylerin suç korkusunun daha düşük seviyelerde olduğu tespit edilmiştir. Buna karşılık, Instagram, TikTok ve YouTube gibi geniş kitlelere hitap eden platformlarda siber zorbalık mağduriyeti daha yüksek olmasına rağmen, duyarlılık düzeylerinin daha düşük olduğu gözlemlenmiştir.

Araştırmada, adli bilimler öğrencilerinin suç korkusu ve siber zorbalık mağduriyetine karşı farkındalıklarının daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu durum, eğitim düzeyi ve öğrenim görülen bölümün suç algısı üzerinde etkili olabileceğini göstermektedir. Yaş ve eğitim düzeyinin suça duyarlılık ve mağduriyet algısındaki belirleyici rolü, gelecekte bu konuda yapılacak araştırmalar açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır. Örneklem grubunun büyük bir kısmının kadınlardan oluşması (kadın %80, erkek %20) nedeniyle, araştırma bulgularının cinsiyet farklılıkları üzerinden şekillendiği gözlemlenmiştir. Gelecekte yapılacak çalışmalarda, dengeli bir örneklem grubuyla daha kapsamlı ve genel geçer sonuçlar elde edilmesi önerilmektedir. Kadınların suç korkusu düzeyleri yüksek olmakla birlikte, mağduriyet risklerini daha düşük olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Dünya literatürü ve bu araştırmanın bulguları, kadınların en fazla tecavüz ve öldürülme gibi ağır suçlardan korktuğunu, ancak bu suçlara maruz kalma ihtimallerini düşük gördüklerini ortaya koymaktadır. Bu çalışmanın bulguları, suç korkusu ve siber

zorbalığın bireylerin yaşam kalitesi üzerindeki etkilerini anlamada önemli bir çerçeve sunmaktadır. Adli bilimler uzmanları, bu tür sorunlara yönelik etkili suç önleme politikaları geliştirmek için elde edilen verileri kullanabilir. Dijital suçların önlenmesi adına sosyal medya platformları ile iş birliği yapılması ve kullanıcı güvenliğini artırmaya yönelik düzenlemeler geliştirilmesi önerilmektedir. Siber zorbalığın mağdurlar üzerindeki etkileri, yalnızca psikolojik boyutta kalmamakta, aynı zamanda bireylerin sosyal yaşamlarını da doğrudan etkilemektedir. Bu bağlamda, üniversitelerde dijital okuryazarlık eğitimleri verilerek bireylerin çevrimiçi tehditlerden korunmaları sağlanmalıdır. Bu eğitimler, gizlilik ayarlarının etkin kullanımı, siber tehditlerin tanınması ve yasal hakların bilinmesi gibi konuları içermelidir. Mağdurları için psikolojik destek mekanizmalarının oluşturulması, mağdurların duygusal iyileşme süreçlerine katkıda bulunacaktır.

Gelecekte yapılacak araştırmalar, daha geniş bir örneklemle farklı sosyoekonomik ve kültürel grupların dahil edilmesi ile, çalışmanın kapsamını genişletebilir. Farklı akademik disiplinlerde öğrenim gören öğrencilerin suç korkusu ve siber zorbalık algılarının nasıl değiştiğini araştırmalıdır. Adli bilimler öğrencilerinin, suç ve mağduriyet konularını akademik perspektiften ele aldıkları için, suç korkusu ve mağduriyet algılarının diğer bölümlerde eğitim gören öğrencilerden farklılık gösterebileceği düşünülmektedir. Farklı disiplinlerde yürütülecek çalışmalar, suç algısının eğitime bağlı olarak nasıl değiştiğini ortaya koyabilir. Araştırmanın yalnızca nicel yöntemlerle gerçekleştirilmiş olması nedeniyle, bireylerin suç korkusu ve siber zorbalık deneyimlerini daha derinlemesine anlamak için nitel yöntemlerle desteklenmesi önerilmektedir. Uzunlamasına çalışmalar yapılarak, bireylerin suç korkusu ve risk algılarının zaman içindeki değişimi incelenebilir. Bu çalışma, suç korkusu ve siber zorbalık olgularının bireyler üzerindeki etkilerini anlamak için önemli bir bilimsel çerçeve sunmaktadır. Elde edilen bulgular, üniversiteler ve ilgili kurumlar için dijital güvenlik konusunda farkındalık oluşturma gerektirdiğini ortaya koymaktadır. Güvenlik önlemlerinin artırılması, dijital suçların önlenmesi ve bireylerin çevrimiçi tehditlere karşı farkındalık kazanmalarının sağlanması gerekmektedir. İleride farklı yönde yapılacak daha geniş kapsamlı araştırmalar, suç korkusunun azaltılması, siber zorbalık mağduriyetinin önlenmesi ve bireylerin güvenliğinin korunmasına yönelik etkili stratejilerin geliştirilmesine olanak tanıyacaktır.

Kaynaklar

- Arıca, O. T. (2009). Psychiatric symptomatology as a predictor of cyberbullying among university students. *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)*, (34).
- Arıca, O. T., Avcu, A., Topçu, F., & Tutlu, M. G. (2020). Use of item response theory to validate cyberbullying sensibility scale for university students. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 7(1), 18-29.
- Burkay, S. (2008). Teorik Çerçeve ve Suç. *Ethos: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar Dergisi*, Sayı: (2)/4.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2008). Bilimsel araştırma yöntemleri. *Ankara: Pegem Yayınları*.
- Cohen, L.E. and M. Felson. (1979). "Social Change and Crime Rate Trends: A Routine Activity Approach." *American Sociological Review* 44:588-608
- Cornish, D. and Clarke, R. V. (1986), 'Crime as a Rational Choice', in D. Cornish and R. Clarke, eds, *The Reasoning Criminal* New York: Springer-Verlag. Cyberbullying: Its nature and impact in secondary school pupils. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49(4), 376-385
- Çardak, B. (2016). Kadınların Suç Korkuları Üzerine Nitel Bir Çalışma. *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, 1(1), 23-46. <https://doi.org/10.28956/gbd.239715>.
- Çetin, B., Yaman, E., & Peker, A. (2011). Cyber victim and bullying scale: A study of validity and reliability. *Computers & Education*, 57(4), 2261-2271.
- Dursun, S., Gökçe, A., & Aytaç, S. (2020). Siber zorbalık: üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *International Journal of Social Inquiry*, 13(2), 465-485. <https://doi.org/10.37093/ijsi.837694>
- Ferraro, K. F. (1995). *Fear of Crime: Interpreting Victimization Risk*. Albany: State University of New York Press.
- Franklin, C. A., Franklin, T. W., & Fearn, N. E. (2008). A multilevel analysis of the vulnerability, disorder, and social integration models of fear of crime. *Social Justice Research*, 21(2), 204-227. <https://doi.org/10.1007/s11211-008-0067-9>.
- George, D. M., P. (2020). IBM SPSS Statistics 26 Step by Step: A Simple Guide and Reference.
- Güriş, S., Turanlı, M. (2018). Temel istatistik, *İstanbul: Der Yayınları*.
- Gökulu, G. (2011). Perceived risk of victimization and fear of crime: A case study of METU Students. (Doktora tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).
- Hale, C. (1996). Fear of crime: A review of the literature. *International Review of Victimology*, 4(2), 79-150. <https://doi.org/10.1177/026975809600400201>.
- Karasu, M. A. (2017). Kentsel Mekânda Suç Korkusu-Şanlıurfa Örneği. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 20(1), 41-76.
- Keith, S., & Martin, M. E. (2005). Cyber-bullying: Creating a culture of respect in a cyber. world *Reclaiming Children and Youth*, 13(4), 224-228.
- Kul, M. (2009). *Toplumda suça ilişkin korkunun yapılaşması* (Doctoral dissertation, Ankara Üniversitesi (Turkey)).
- Li, Q. (2007). New bottle but old wine: A research of cyberbullying in schools. *Computers in Human Behavior*, 23(4), 1777-1791.
- Maviş, V. (2021). Ceza hukuku boyutuyla siber zorbalık. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 29(3), 2455-2500. <https://doi.org/10.15337/suhfd.929815>.

- Odacı, H., & Çelik, Ç. B. (2018). Öğretmen adaylarının siber zorbalığa ilişkin duyarlılıklarının cinsiyet rolleri ve bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 1174-1187.
- Olweus, D. (1991). Victimization among school children. *Advances in psychology*, 76, 45-102.
- Özdemir, M., & Akar, F. (2011). Lise öğrencilerinin siber-zorbalığa ilişkin görüşlerinin bazı değişkenler bakımından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 4(4), 605-626.
- Pallant, J. (2002). SPSS Survival Manual. Open University Press.
- Shariff, S. (2005). Cyber-dilemmas in the new millennium: School obligations to provide student safety in a virtual school environment. *McGill Journal of Education/Revue des sciences de l'éducation de McGill*, 40(3).
- Smith, P. K., Mahdavi, J., Carvalho, M., Fisher, S., Russell, S., & Tippett, N. (2008). Cyberbullying: Its nature and impact in secondary school pupils. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 49(4), 376-385.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2013). Using Multivariate Statistics. Pearson Education.
- Talu, E. ve Avcı, N. (2019). Özgeci Suç Korkusu Ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 75, 65-80.
- Türk Dil Kurumu. (2011). Türkçe sözlük. Erişim adresi: <https://sozluk.gov.tr/>
- Uluçay, D. M., & Melek, G. (2017). Türkiye'deki okullarda siber zorbalık: Bir literatür değerlendirmesi. *AJIT-e: Academic Journal of Information Technology*, 8(30), 91-106.
- Warr, M., & Ellison, C. G. (2000). Rethinking social reactions to crime: Personal and altruistic fear in family households. *American journal of Sociology*, 106(3), 551-578.
- Yiğit, M. F., & Seferoğlu, S. S. (2019). Öğrencilerin siber güvenlik davranışlarının beş faktör kişilik özellikleri ve çeşitli diğer değişkenlere göre incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15(1), 186-215.

EK-1: Ölçeklerin Güvenirlik Testleri

	Cornbach's Alfa katsayısı (α)
Suç Korkusu Ölçeği (11 Madde)	0,937
Suç Maruz Kalma Risk Algısı Ölçeği (11 Madde)	0,925
Siber Mağduriyet-Zorbalık Ölçeği (SZMÖ 22 Madde)	0,933
Siber Mağduriyet-Zorbalık Ölçeği (SZÖ 22 Madde)	0,892
Siber Zorbalığa İlişkin Duyarlılık Ölçeği (7 Madde)	0,824

Tüm ölçeklerin Cornbach's Alfa katsayısı 0,70'in üzerinde olduğu belirlenmiştir.

Tablo 1. Üniversite öğrencilerinde siber zorbalık mağduriyeti ve ilişkili değişkenlere yönelik hipotezler ve sonuçlar.

Hipotez Kodu	Hipotez	Sonuç	Açıklama
H1	Üniversite öğrencileri arasında Siber Zorbalık Mağduriyeti düzeyleri, Sosyal Medya Kullanım Sıklığı ile pozitif yönde anlamlı bir ilişki göstermektedir.	Desteklenmiştir	Yapılan analizlere göre, sosyal medya kullanım sıklığı arttıkça siber zorbalık mağduriyetinin artış gösterdiği bulunmuştur.
H2	Üniversite öğrencilerinin suç korkusu düzeyleri, Suça Maruz Kalma Risk Algısı ile pozitif yönde anlamlı bir ilişki göstermektedir.	Desteklenmiştir	Daha yüksek suç korkusu, suça maruz kalma risk algısının artmasına neden olmaktadır.
H3	Üniversite öğrencilerinin suç korkusu düzeyleri, Siber Zorbalık Mağduriyeti düzeyleri ile pozitif yönde anlamlı bir ilişki göstermektedir.	Desteklenmiştir	Suç korkusu yüksek olan öğrencilerde, siber zorbalık mağduriyet düzeyinin de yüksek olduğu bulunmuştur.
H4	Üniversite öğrencilerinin suç korkusu düzeyleri, Sosyal Medya Kullanım Sıklığı ile negatif yönde anlamlı bir ilişki göstermektedir.	Desteklenmemiştir	Sosyal medya kullanım sıklığı ile suç korkusu arasında anlamlı bir ilişki saptanamamıştır.
H5	Üniversite öğrencilerinin Siber Zorbalık Mağduriyeti düzeyleri, cinsiyet değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermektedir.	Desteklenmiştir	Kadın öğrencilerin siber zorbalık mağduriyeti düzeyleri, erkek öğrencilere göre daha yüksek bulunmuştur.